

Emigreren betekende voor Cor en Hieke van Gunst niet alleen een nieuwe, maar vooral een logische stap. De kleine ligboxenstal in Friesland met veertig melkkoeien werd ingeruild voor een stal van honderd stuks aan de overkant van de oceaan.

Een wit-blauw gestreepte vlag met rode plompenbladeren wappert in de wind op het melkveebedrijf van Cor en Hieke van Gunst. Gelegen in Picture Butte, een plaatsje in het zuiden van de provincie Alberta, is het een stukje Friesland middenin Canada. 'Toen ik hier aankwam, was ik in één klap opnieuw ondernemer.' Emigratie bracht het koppel na 18 jaar boeren in het Friese plaatsje Hallum een nieuw en sprankelend bestaan.

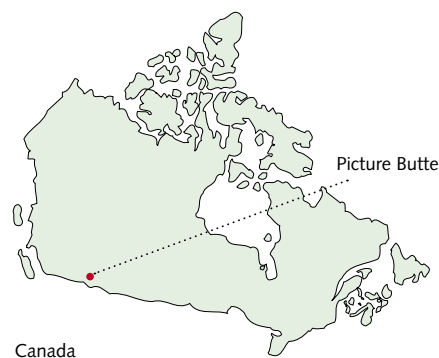
De stal met veertig melkkoeien werd ingeruild voor een stal van honderd stuks aan de overkant van de oceaan. Inmiddels lopen op het bedrijf ruim 160 koeien rond, goed voor 1,7 miljoen kilogram quotum, dit in combinatie met bijna 130 hectare akkerland. Vanaf het begin helpt een medewerker bij de dagelijkse bedrijfsvoering. 'De koeien hebben hier net als in Nederland vier spenen', grapt Van Gunst. 'Bovendien zijn we nu af en toe een keer vrij.

In Nederland wisten we niet wat dat was.'

Emigreren betekende voor de familie Van Gunst niet alleen een nieuwe, maar vooral een logische stap. 'Ons quotum was te klein. We konden wel uitbreiden, maar dat betekende te veel veranderingen in één keer. Om boer te kunnen blijven, moesten we emigreren.' Een basis om mee te kunnen starten vond Van Gunst een doorslaggevende factor. 'Dit was een lopend bedrijf. We hadden hier meteen één miljoen kilogram quotum.'

42 euro per kilo botervet

In deze regio in Canada bestaan nog altijd grote verschillen tussen de bedrijven. De groei van de laatste jaren is tekenend: de omvang van de veestapels verdubbelde de afgelopen tien jaar in het zuiden van Alberta, een niet vanzelfsprekende stijging gezien de kostprijs van quotum. Per kilo bo-

Cor en Hieke van Gunst: 'De kosten voor quotum zijn flink gestegen. Het wordt steeds moeilijker om hier te beginnen'

Claquato Leduc Allison (v. Leduc)

Markwell Durham Cybil (v. Durham)

tervet moeten nu zeventig Canadese dollars op tafel worden gelegd, omgerekend is dat 42 tot 43 euro. 'Als je dan met hetzelfde geld komt als tien jaar geleden, kun je slechts half zo groot starten. Het wordt voor emigranten steeds moeilijker om hier te beginnen.'

Net als de rest van de regio groeide ook Butte Holsteins in hoeveelheid melkkoeien. De huidige 160 melkkoeien leveren een gemiddelde productie van 10.500 kg melk, 3,6 % vet en 3,2 % eiwit. 'Misschien willen we wel richting 12.000 kilogram melk, maar daar houdt het dan ook op', stelt Van

Gunst. 'Mijn doel is vooral om het huidige niveau te behouden. Een hoge productie is prachtig, maar toch zie je vaak wat meer problemen bij de hoogproductieve koeien en die willen we graag goed onder controle houden.'

De samenstelling van het rantsoen is half maïs, half luzernekuil, beide zelf geteeld op de ruim 130 hectare. Bietenpulp en krachtvoer vullen de voorraad voor de koeien aan. In tegenstelling tot andere melkveehouders in deze streek doet Van Gunst geen graan in het rantsoen. 'Met maïskuil kun je wat meer gebalanceerd voeren, je vraagt immers ook steeds meer van die koeien. Gerstekuil is anders, dan voer je de koe veel meer op het randje.'

Extreme temperaturen

De wanden van de stallen zijn stuk voor stuk opgetrokken uit isolatiepanelen. De vrieskou in de winter enerzijds en de hitte in de zomer anderzijds dwingen tot dergelijke bouwmaatregelen. 'Als het echt koud is, dan moet je gewoon alles kunnen dichtdoen', geeft Van Gunst aan. Maar ook voor de warmte is goede isolatie nodig. 'Lente en herfst kennen wij hier niet', verwijst Hieke van Gunst naar het landklimaat. Het voor- en najaar manifesteert zich door sterke temperatuurschommelingen. In die periode kan het weer ineens omslaan van zomer in winter, of omgekeerd. 'Dat kan binnen een kwartier al snel tot twintig graden schelen. Maar kou en hitte voelen wel heel anders aan dan in Nederland en België.'

Als de graslanden worden besproeid, is weiden in deze regio van Canada mogelijk. Toch blijven de koeien bij Van Gunst altijd binnen. Het doel is zo een constanter voerregime aan te kunnen bieden. De zomers zijn bovendien vaak te heet om de dieren buiten te laten. 'Ik mis de koeien in de wei', verwijst Van Gunst naar het kale en

vlakke landschap. 'Benen en klauwen leven op dat vlak doorgaans de meeste problemen. Het is toch zwaar voor ze.'

Sterke benen en klauwen vormen dan ook een belangrijk aandachtspunt in het fokdoel. 'Door de talrijke strossallen zie je hier af en toe toch wat fouten aan de benen', vertelt Van Gunst, terwijl hij in één adem de fokkerij op duurzaamheid meeneemt. 'Al kun je een koe maar één jaar langer houden, dan win je al.'

Na het gebruik van Nederlandse vererfers als Lord Lily, Celsius en Cash slaat de veehouder de weg van de exterieurfokkerij in. 'Toen we hier kwamen, hadden we vooral een commerciële veestapel. Nu probeer ik wat meer fokvee te krijgen.' De aankoop van diverse Durham- en Astronomical-embryo's past in dit beleid, net als de aankoop van de showkoeien Markwell Durham Cybil (v. Durham) en Claquato Leduc Allison (v. Leduc). 'We willen graag naar een hogere klasse in de fokkerij. Investeren in fokkerij kost wel veel geld, maar geld moet rollen.'

Uit het oogpunt van exterieurfokkerij krijgen sinds kort vooral Amerikaanse en Canadese vererfers kansen in deze stal. Goldwyn, Marion, Regancrest Dundee, September Storm, Titanic, Gibson, Allen, Journalist en Lucky Mike zijn het afgelopen jaar diverse keren gericht gebruikt. 'Het is maar net wat goed is voor de koeien', begint Van Gunst over de paringen. Maar de waslijst aan stieren moet de komende jaren gaan slinken. 'Langzaam probeer ik wat minder stieren te gebruiken om wat meer uniformiteit in de veestapel te krijgen.' Ook de keuze voor oudere vererfers past in deze redenering. 'Met die stieren weet je tenminste wat je kunt verwachten.'

Annelies Debergh

Cor van Gunst: 'Om boer te kunnen blijven, moesten we emigreren'

Opnieuw ondernemer

Geen weide voor de 160 melkkoeien